Brainport in balans

Meerjarenplan
2025 - 2032

BRAINPORT DEVELOPMENT
economische ontwikkelingsmaatschappij

Voorwoord

Om de toekomst te bouwen, moet je je verleden kennen

Een nieuwe meerjarenperiode begint nooit op een wit vel. De start in 2025 valt precies samen met het twintigjarig bestaan van de Brainport-organisatie[1]. Je DNA verander je niet. Dat is eigen. Innovatiekracht en samenwerking vormen onze genetische basis om opnieuw antwoorden te vinden voor de vragen die een volgend decennium aan ons stelt. Balans is daarbij de leidraad. De komende jaren investeren we in unieke technologische posities, die ons helpen om zoveel mogelijk mensen mee te laten profiteren in een leefomgeving die betaalbare huizen, betere bereikbaarheid en meer gezondheid en duurzaamheid biedt.

Ons gedeelde verleden

Het verhaal van Brainport begint met zandgronden, een gloeilampenfabriekje op de Eindhovense Emmasingel, en coöperaties van geestelijken en bedrijven om scholen op te richten en banken te stichten in onze regio. Voor de intensieve en structurele economische samenwerking tussen overheid, kennisinstellingen en bedrijven die ons vandaag de dag zo kenmerkt, grijpen we terug op de jaren '90 van vorige eeuw, goed beschouwd nog maar anderhalve generatie geleden.

We stonden in Europa officieel geboekstaafd als 'industriële regio in verval'. Op de schouders van Rein Welschen, Theo Hurks en Henk de Wilt ("Dit gaan niemand in zijn eentje kunnen oplossen") groeiden we uit tot het high tech-cluster op wereldschaal dat we vandaag de dag zijn, met machines die de wereld overgaan en werkgelegenheid voor velen. Na eerste jaren van pionieren en zaaien heeft de regio een opmerkelijke groei doorgemaakt, bijvoorbeeld in een aanzienlijke economische ontwikkeling, een gestage toename van werkgelegenheid en een afname van werkloosheid en een veranderende demografie[2]. Een kenmerkende bijdrage aan deze vooruitgang is te zien in de toename van investeringen in innovatie (R&D), waardoor de regio zich heeft ontwikkeld tot centrum voor innovatie en technologische vooruitgang in Nederland en de wereld. Onderwijs, onderzoeks- en kennis-instellingen, overheden, startups, scale-ups, mkb en grote bedrijven dragen samen bij aan voor Nederland belangrijke sleuteltechnologie en industrieel leiderschap. Met Brainport Eindhoven heeft Nederland een Mainport nieuwe stijl. Een Mainport die bijdraagt aan de Nederlandse ambities op kennis, innovatie en maakindustrie en een duurzaam verdienvermogen op lange termijn versterkt.

Brainport is het werk van duizenden mensen. Na eerste provinciale en Europese projectinvesteringen in onze regio waren de medewerkers van Brainport Development sinds 2005 onderdeel van deze groep. Het Philips Natlab werd de High Tech Campus Eindhoven, dichte deuren werden open innovatie, bedrijfsscholen werden hybride leeromgevingen, op een bedrijventerrein in Helmond ontstond de Automotive Campus, startups werden wereldspelers, het Evoluon werd Next Nature, en op de borst van de Philips Sport Vereniging prijkt nu Metropoolregio Brainport Eindhoven. De lijst is eigenlijk eindeloos lang. Het is allemaal niet in één dag gebouwd, maar staat als een huis. Hadden Welschen, Hurks en De Wilt dat ooit durven dromen?

[1] In 2005 werd de stichting Brainport opgericht, een jaar later (2006) gevolgd door Brainport Operations BV als triple helix ontwikkelingsorganisatie van de stichting (rechtsvoorganger van de huidige NV). NV REDE (opgericht 1983) fuseerde in 2010 met Brainport Operations BV tot het huidige Brainport Development NV.

[2] Actuele cijfers zijn te vinden op: www.brainporteindhoven.com/monitor

Recente resultaten

Ook in de meest recente periode zijn weer veel stappen gezet. Neem bijvoorbeeld de Regio Deal Brainport Eindhoven, die ons in staat stelde met rijksmiddelen en regionale publieke en private cofinanciering zo'n 400 miljoen euro te investeren in uiteenlopende nieuwe projecten, van fotonica in de Innovatiepijler, via opleidingen voor docenten op 200 scholen in de Talentenpijler, tot bijdragen aan regionale musea en voorzieningen in onze pijler Leef- en Vestigingsklimaat. Ook maakten we onze nationale positie als 'mainport van de nieuwe economie' waar, bijvoorbeeld door met tientallen bedrijven en kennisinstellingen samen voor bijna een miljard euro aan Groeifondsmiddelen beschikbaar te krijgen voor innovatie in mobiliteit, energietransitie en robotisering en automatisering in de voedselverwerking. Belangrijk is bovendien dat we, eveneens dankzij de regiobrede samenwerking met gemeenten, provincie, Rijk en bedrijven, megastappen wisten te zetten voor onze bereikbaarheid met een MIRT-pakket van 1,6 miljard euro, een start kunnen maken met de bouw van veel meer betaalbare woningen en via Brainport voor Elkaar een net zo ambitieus sociaal-maatschappelijke agenda voor elkaar gaan boksen als dat we dat voor de economische agenda al vele jaren hebben gedaan.

Bijdrage aan brede welvaart als doel: balans tussen technologie, talent en onze leefomgeving

Met zelfvertrouwen mogen we daarom naar de komende meerjarenperiode kijken. Onze focus van technologie, talent, en woon- en leefklimaat, de robuuste agenda van decennia samenwerking in de regio, blijft de leidraad. Een goede en evenwichtige balans tussen deze domeinen is ons belangrijkste doel in de komende jaren. Want succes meten we niet af aan innovaties alleen, maar aan de welvaart en het welzijn die de industrialisatie hiervan voor iedereen oplevert. We stoppen pas wanneer iedereen kan meeprofiteren van de resultaten die onze high tech maakindustrie boekt. De potentie die onze vindingen hebben voor transities in Nederland, Europa en de wereld, kan alleen tot verdere wasdom komen wanneer we er als regio in slagen om bereikbaar te blijven, betaalbare woningen voor iedereen te bouwen en kansen te bieden aan elke inwoner.

Meerjarenplan 2025 - 2032

Inleiding, prioriteiten en leeswijzer

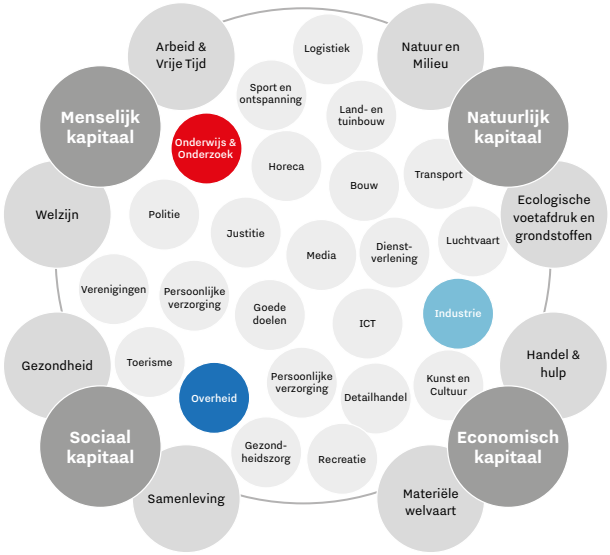

Triple Helix-samenwerking als bijdrage aan Brede Welvaart
Technologie is geen doel op zich, maar een hulpmiddel om brede welvaart én welzijn te bereiken. Voor brede welvaart, door het CPB geoperationaliseerd in natuurlijk, menselijk, sociaal, en economisch kapitaal, zijn talloze organisaties, instellingen, bestuurslagen en private initiatieven nodig. De triple helix-samenwerking van de stichting Brainport is er daar één. Statutair heeft de stichting Brainport "[...] tot doel het versterken van het unieke economische ecosysteem van Brainport." Brainport Development NV, als economische uitvoeringsorganisatie of ontwikkelmaatschappij van de Stichting, "[...] heeft ten doel het creëren van een duurzaam innovatief ecosysteem dat internationaal kan concurreren en zo de basis vormt voor welvaart en welzijn in de regio en daarbuiten."[3] Dit meerjarenplan richt zich op de unieke bijdrage die onze samenwerking kan bieden in het totaal van brede welvaart.

De rol van Brainport Development binnen de Triple Helix
Brainport Development is, als economische ontwikkelingsmaatschappij, een hulpmotor. Wij nemen het werk van bedrijven, scholen, kennisorganisaties en overheden niet over, maar zoeken de ruimte op waar zij elkaar raken en moeten versterken. Daar waar het niet vanzelf gaat, moet Brainport Development aan de slag. Dat levert innovatieconsortia op van startups, mkb'ers, OEM'ers, overheden en onderzoekers. Dat levert hulp van bedrijven op voor scholen en maatschappelijke organisaties. En dat levert gebundelde kracht op om met één visie en verhaal het gesprek met Den Haag en Brussel aan te gaan.

Soms is Brainport Development aanjager voor deze partnerschappen, soms kennisleverancier en soms penvoerder en uitvoerder van programma's die (nog) geen vanzelfsprekende plek hebben bij een van de Triple Helix-partners, of dat nu onderwijs, bedrijfsleven of overheid is. Voorbeelden hiervan zijn innovatieconsortia in hun vroege fase, hulp met verduurzaming en digitalisering voor het innovatieve mkb, de gezamenlijke publiek-private techniekpromotie en het beheren van fondsen zoals de Regiodeal en het Bereikbaarheidsfonds Brainport dat private middelen ophaalt als bijdrage voor de publieke taak op infrastructuur.

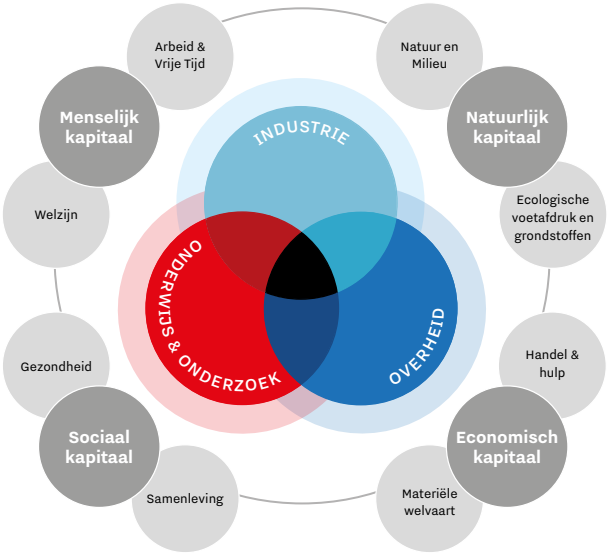

[3] Statuten Stichting Brainport (opgericht 2005) en Brainport Development NV (2006/2010).

Koersvast

Een aantal taken heeft een blijvende plek gekregen binnen Brainport Development. Denk aan ondersteuning voor startups en mkb, branding van het merk Brainport Eindhoven, Rijk-regio samenwerking, internationalisering en innovatie-samenwerking in Europa. Binnen deze bestaande activiteiten zullen we altijd zoeken naar nieuwe manieren om dit nog beter te doen. Zo zoeken we nadrukkelijk de samenwerking met partners in de regio om onze ondersteuning gericht op startups via The Gate verder te versterken. En in diezelfde gedachte versterken en, misschien nog belangrijker, vereenvoudigen we in nauwe samenwerking met Innovatie-huis De Peel, Kempisch Ondernemersplatform en WTC/e onze ondersteuning gericht op de regionale bedrijvigheid. Wij zien voor Brainport Development in deze taken ook in de nieuwe meerjarenperiode een nadrukkelijke rol.

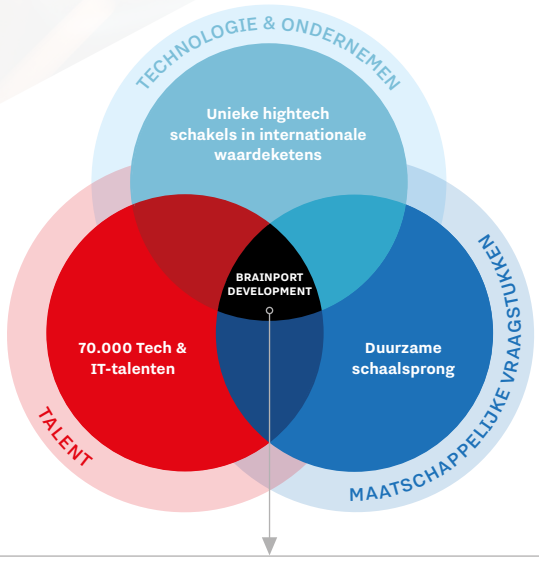

Nieuwe prioriteiten

Komende jaren gaan we onszelf opnieuw aanpassen aan de vragen die een nieuwe tijd stelt. Focus op innovatiekracht en samenwerking blijven ons DNA. In dit meerjarenplan vatten we de nieuwe kansen en opgaven samen die we over de grenzen van bestaande instituties heen op gaan bouwen op het snijvlak van Technologie, Talent en Maatschappelijke vraagstukken. We willen de richting vinden voor nieuwe ontwikkelingen waar onze opvolgers over twintig jaar weer trots op terug kunnen kijken. We werken dus koersvast door aan nieuwe raakvlakken van de domeinen Technologie & Ondernemen, Talent, en Maatschappelijke vraagstukken (woon- en leefklimaat). Hierbinnen kiezen we zeven prioriteiten als belangrijkste richtingaanwijzers voor 2032. Op deze zeven prioriteiten zullen we onze extra inzet en al beschikbare capaciteit richten.

In het domein Technologie & Ondernemen staat Brainport bekend om haar toonaangevende machines en systemen in internationale hightech waardeketens. Deze competentie gaan we nog gerichter inzetten voor het realiseren van unieke hightech schakels in internationale waardeketens. Dit kan alleen als we blijven investeren in het innovatiefundament. In de schakels en het fundament liggen onze prioriteiten:

1. We bouwen nieuwe posities in de mondiale waardeketens waarin transities vorm krijgen in internationale markten. Denk aan nieuwe generaties batterijtechnologie voor de energietransitie, energiezuiniger en snellere chips voor digitalisering, integratie van optische systemen en AI-technologieën voor de mobiliteitstransitie, en personeel ondersteunende en persoonlijke medische technologie voor de gezondheidstransitie.

Prioriteiten 2025-2032

- Bouwen nieuwe posities in mondiale waardeketens, zoals Chips for EU en Battery Competence Center;
- Ontwikkelen innovatiefundament, zoals Innovatie-programma met defensie en The Gate;
- Opschalen succesvolle gezamenlijke pilots, zoals op Leven Lang Ontwikkelen en om- en bijscholen;
- Structureel verbinden van onderwijs en arbeidsmarkt voor vergroten participatiegraad en arbeidsproductiviteit, verhogen techniekstudenten en -afgestudeerden, behoud van talent, en gericht aantrekken van kenniswerkers;
- Aangaan van partnerschappen buiten de regio voor wonen & werken;
- Bijdragen aan publiek-private fondsen voor Bereikbaarheid, Betaalbare Woningen, Talent en het programma Brainport voor Elkaar;
- Ontsluiten technologische en sociale innovatie voor maatschappelijke vraagstukken in partnerschap met de Dutch Design Foundation.

Hiervoor gaan we nieuwe (inter)nationale en regionale partnerschappen aan, waarbij een rolzuivere samenwerking met de MRE de prioriteit heeft.

2. We ontwikkelen het fundament voor open innovatie verder met test- en pilotproductiefaciliteiten, incubators en accelerators, als belangrijke randvoorwaarden voor het realiseren van nieuwe posities in de mondiale waardeketens.

In het domein Talent werken we de komende jaren aan 70.000 technische talenten op alle niveaus. Dit doen we met om- en bijscholing van het ongekend talent in de regio, het extra opleiden van mensen, het behoud in de sector te stimuleren, de arbeidsproductiviteit te vergroten en gericht kenniswerkers te verleiden om hun specifieke competenties in onze regio te komen inzetten. Brainport Development neemt hierin het werk van bedrijven, arbeidsmarktregio's, overheidsinstanties en opleiders niet over, maar richt als partner op de raakvlakken tussen deze organisaties om versnelling en doorbraken te realiseren. Die vatten we in twee prioriteiten samen:

3. We ontwikkelen nieuwe gezamenlijke proposities op het raakvlak 'onderwijs-arbeidsmarkt', bijvoorbeeld voor Leven Lang Ontwikkelen, en schalen succesvolle eerste pilots op, zoals hybride docenten en modulaire omscholing.
4. We verbinden de hele keten van onderwijs en arbeidsmarkt structureel om vanuit gezamenlijke doelstellingen afzonderlijke organisaties aan meer mensen, middelen en regelruimte te helpen voor hun opgave, zoals in het project Internationalisering Onderwijs.

In het domein Maatschappelijke vraagstukken werken we aan een duurzame schaalsprong, zoals deze is verwoord in het samenwerkingsakkoord van de MRE. Dit omvat niet alleen ruimtelijke aspecten, zoals bereikbaarheid en de vraag naar nieuwe woningen, bedrijventerreinen en voorzieningen, maar ook opgaven als kansengelijkheid en klimaatverandering. Als hulpmotor kan Brainport Development daaraan bijdragen met drie prioriteiten:

5. Buiten de regiogrenzen dragen we bij aan partnerschappen met andere regio's rondom vraagstukken als betaalbare woningen, bereikbaarheid en ruimte voor bedrijvigheid. Hiertoe is samenwerking nodig tussen het economisch en ruimtelijk domein. We kunnen de druk op onze regio verlichten door samenwerkingen met andere regio's, sectoraal selectief te kiezen voor structuurversterking in onze regio en tegelijkertijd andere regio's versterken door aansluiting op de Brainport-bedrijvigheid. Hiertoe is een intensieve, maar rolvaste samenwerking met de MRE noodzakelijk.
6. We dragen bij aan publiek-private fondsen voor Bereikbaarheid, Betaalbare Woningen, Talent en het programma Brainport voor Elkaar. Brainport Development draagt zorg voor de private bijdrage aan publieke opgaven waar overheden, corporaties en welzijnsorganisaties voor staan.
7. We zetten in op een langjarig partnerschap met de creatieve industrie, via de Dutch Design Foundation, om technologische en sociale innovatie gebundeld en vraaggericht te kunnen ontsluiten voor overheden en andere publieke partners. Trendmatige uitdagingen, zoals schaarste in energie en ruimte, klimaatverandering, vergrijzing en ontgroening, zijn niet alleen op te lossen met méér middelen om méér van hetzelfde te bouwen. Wat heb je aan meer ziekenhuisbedden als er geen personeel is? Hoe verzorgen we steeds meer ouderen met minder personeel? Hoe houden we het landelijk gebied bereikbaar wanneer de exploitatie van buslijnen steeds moeilijker wordt? En zo stapelen de vragen zich op. Om nieuwe maatschappelijke oplossingen te vinden, hebben we naast investeringen in bereikbaarheid, woningen, energienetten, et cetera, ook innovatie nodig. zowel technologisch als sociaal. Brainport Development kan de technologische mogelijkheden ontsluiten voor de publieke partners, maar heeft samenwerking met de creatieve industrie nodig om het perspectief breder te kunnen adviseren. Onze twee hersenhelften gaan structureel samenwerken.

Ruimte om bij te sturen

We hebben in twintig jaar geleerd dat ons werk een lange adem vraagt. In dit meerjarenplan vatten we zo kernachtig mogelijk per domein samen welke focuspunten we zien. In de hoeveelheid van kansen hebben we immers focus nodig om door de bomen het bos te kunnen blijven zien. Tegelijkertijd hebben we ook geleerd dat bijsturing nodig kan zijn. Wie had vijf jaar geleden bedacht dat in 2023 netcongestie bovenaan ieders agenda zou staan? Of dat digitalisering door de coronaperiode een extra groeispurt zou doormaken? Daarom bouwen we op twee manieren ruimte in om bij te sturen waar nodig.

- In de eerste plaats halen we in onze jaarplancyclus steeds bij overheden, kennis- en onderwijsinstellingen, en bedrijven op waar nieuwe accenten voor een komend jaar gelegd kunnen worden. We hoeven niet ieder jaar een nieuwe strategie te maken, maar juist ook jaarlijks kernachtig de voortgang laten zien en ophalen bij de Triple Helix-partners welke nieuwe accenten het verdienen om aandacht te krijgen. Daar kunnen we op details van projecten en programma's inzoomen.
- Om te bezien of wezenlijker bijsturen noodzakelijk is, introduceren we graag twee extra en nieuwe momenten van monitoring. Iedere drie jaar willen we onafhankelijk laten monitoren of de aannames die we hadden en doelen die we voorzagen nog de juiste zijn. Dit instrument ontwikkelen we samen met de MRE, om zo één methodiek voor de regio te ontwikkelen die voor alle partners gelijktijdig meet en rapporteert over de balans van de groei. Lopen we voor of achter? Zijn er nieuwe wezenlijke economische, maatschappelijke, ecologische of demografische ontwikkelingen die om aanpassing van de plannen vragen? Op basis van deze monitormomenten kunnen we alle partners, zeker ook de gemeenteraden, voorleggen of we er met alle partijen daadwerkelijk in slagen om balans te houden waar het kan en te herstellen waar nodig.

Leeswijzer

Onder de focuspunten ligt een waaier aan documenten, van de strategische agenda met Rijk tot uitgewerkte proposities van Groeifondsaanvragen, en van de visie op Internationalisering van onderwijs tot de programmalijnen van Brainport voor Elkaar. Het is even ondoenlijk als onwenselijk om deze honderden pagina's aan verdiepend materiaal op technologie, talent, en maatschappelijke vraagstukken allemaal als bijlage aan dit meerjarenplan toe te voegen. Het zou ook maar afleiden van de hoofdlijn. Tegelijkertijd is het wel belangrijk dat de onderliggende en verdiepende plannen voor iedereen inzichtelijk zijn die wil deelnemen of meedenken. Daarom hebben we op www.brainporteindhoven.com/meerjarenplan vanuit de hoofdlijn van dit meerjarenplan alle bijhorende onderliggende documenten ontsloten als onderlegger en onderdeel van deze doorkijk tot 2032. Nieuwe plannen die daaraan bijdragen zullen we op deze plek toevoegen. In onze korte jaarplannen kunnen we daar vervolgens aan refereren. Zo hopen we inzichtelijk te maken hoe de overkoepelende strategie zich verhoudt tot de vele noodzakelijke documenten met evenzoveel partners waarin de diepte en uitwerking gezocht wordt.

Onderliggende documenten
Kijk op www.brainporteindhoven.com/meerjarenplan voor:

- Strategische agenda BO Brainport
- Etc.

Technologie & Ondernemen

Toonaangevende machines en systemen in de internationale hightech waardeketen.

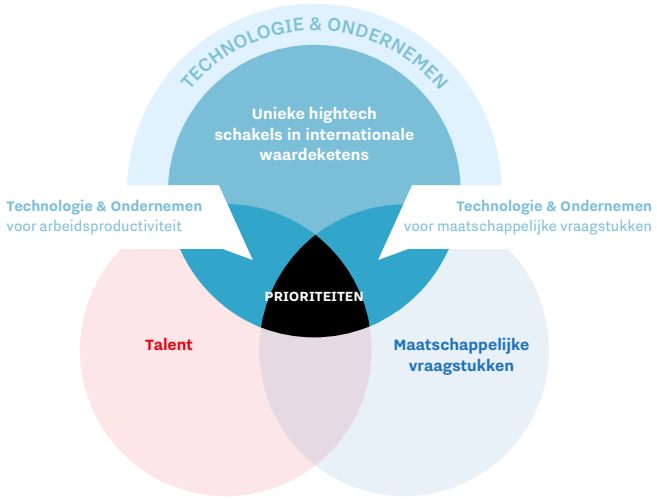

Trends & ontwikkelingen

We leven in een tijd waarin het geopolitieke speelveld zich snel ontwikkelt. Dit biedt kansen, maar stelt ons ook voor vragen. Enerzijds biedt de toegang tot mondiale markten via vrijhandelsakkoorden grote kansen. Anderzijds houdt het beschermen en weerbaar maken van voor Nederland belangrijke kennis, sleuteltechnologieën en locaties ons bezig. Om als Nederland en Europa een strategische positie in de kennis- en innovatieketen te verkrijgen en behouden, en daarmee onze autonomie ten opzichte van Azië en de Verenigde Staten te verzekeren, zijn duidelijke keuzes nodig. Brainport, en daarmee Nederland, dient steeds te kiezen voor strategische posities binnen specifieke waardeketens, gericht op innovatieve technologieën, de zogeheten 'unieke hightech schakels' of 'control points'. Met de juiste keuzes biedt deze aanpak Nederland bovendien een enorme kans om in de transitie naar een groene economie tot de kopgroep in Europa te behoren.

Een goed vestigingsklimaat is een essentiële randvoorwaarde. Om internationaal voorop te (blijven) lopen is het belangrijk dat bedrijven kosteneffectief in Nederland kunnen onderzoeken, ontwikkelen en produceren. Brainport Eindhoven is een regio met relatief veel multinationals en internationale bedrijven vestigen graag hun R&D en innovatie activiteiten in de regio. Hiervoor is een sterk innovatiefundament, met gedeelde (lab)faciliteiten voor onderzoek en (pilot) productie, en aantrekkelijk (fiscaal) innovatie instrumentarium de basis om relevant te blijven. Slimme industriepolitiek op de technologieën waar we sterk in zijn is nodig om de industriële basis van de 21e eeuw te kunnen vormen.

Brainport Eindhoven is een regio met relatief veel multinationals en internationale bedrijven vestigen graag hun R&D en innovatie activiteiten in de regio. Hiervoor is een sterk innovatiefundament, met gedeelde (lab)faciliteiten voor onderzoek en (pilot)productie, en aantrekkelijk (fiscaal) innovatie instrumentarium de basis om relevant te blijven. Slimme industriepolitiek op de technologieën waar we sterk in zijn is nodig om de industriële basis van de 21e eeuw te kunnen vormen.

Inzet komende jaren

Ondernemingen en kennisinstellingen in de regio werken langjarig, intensief samen om op basis van innovatieve technologieën strategische posities binnen specifieke waardeketens op te bouwen. We kiezen voor sleuteltechnologieën en niches waarin Brainport internationaal een onderscheidende positie kan bieden voor Nederland. Brainport heeft unieke competenties in vier elkaar versterkende technologieën: Materiaaltechnologie, Micro- en Nano-elektronica (waaronder geïntegreerde fotonica), (Opto-)Mechatronica (waaronder additive en advanced manufacturing) en Kunstmatige Intelligentie. Deze technologieën komen samen in tal van toepassingen. Denk aan nieuwe materialen voor nieuwe generaties circulaire batterijtechnologie, energiezuiniger en snellere chips, integratie van optische systemen en kunstmatige intelligentie voor slimme en duurzame mobiliteit, personeel ondersteunende en persoonlijke medische technologie en duurzamer voedselverwerkende industrie. Daarnaast moeten we blijven investeren in het innovatiefundament met test- en pilotproductiefaciliteiten, incubators en accelerators, met The Gate als centrale startup hub voor (deep)tech startups in Brainport Eindhoven.

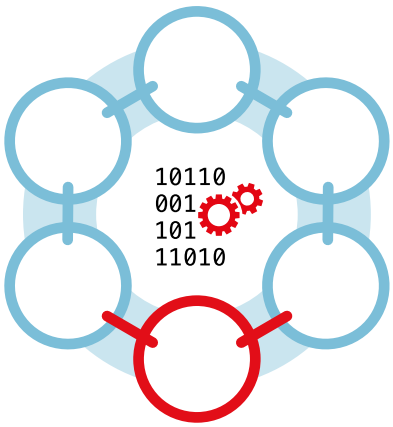

Partnerschappen
Voor de (door)ontwikkeling van technologieën en nieuwe doorbraken bouwen we langjarige partnerschappen en consortia. De unieke expertise en onderzoeksagenda's van bedrijven en kennisinstellingen gekoppeld aan wereldwijde maatschappelijke uitdagingen zijn richtinggevend. Brainport Development is de verbinder of 'consortiumbouwer'. Voor nieuwe posities in internationale waardeketens werken we samen met de collega's in bijvoorbeeld Twente, Nijmegen en Delft, net als met ecosystemen in Europa zoals rond Leuven, Grenoble en Sachsen. Met TNO, dat veel kennis heeft op high tech, willen we de vele gezamenlijke projecten opwerken naar een structureel partnerschap. Met zijn innovatiecoalities is de provincie een essentiële partner voor de technologie en economie op de langere termijn. Ook zoeken we de verbinding met de andere Brabantse regionale ontwikkelingsmaatschappijen en het Rijk.

Prioriteiten

- **We bouwen nieuwe posities in de mondiale waardeketens van een aantal toonaangevende markten die bepalend zijn in wereldwijde transities. Denk aan nieuwe generaties circulaire batterijtechnologie voor de energietransitie, energiezuiniger en snellere chips voor digitalisering, integratie van optische systemen en AI-technologieën voor de mobiliteitstransitie, personeel ondersteunende en persoonlijke medische technologie voor de gezondheidstransitie.**

Chips for EU – NL initiative: Versterken van onze wereldwijde positie op chipontwerp, -onderdelen en -machines.
De wereldwijde chipindustrie is een technologische topprestatie, een enorme economische groeimarkt en een randvoorwaardelijke keten voor de grote ecologische en maatschappelijke transities waar de wereld voor staat. In de afgelopen twee jaar werd voor steeds meer mensen zichtbaar en voelbaar hoe zeer we afhankelijk zijn van een relatief klein aantal actoren in de globale semiconductor waardeketen. Chiptekorten dwongen fabrikanten, van de auto-industrie tot medische apparaten, hun productie stil te leggen. De Europese Unie heeft de eigen kwetsbaarheid onderkend met de ambitie om de ontwikkeling, productie, en leveringszekerheid in de semicon-waardeketen te versterken. De European Chips Act is het kader waarbinnen deze ambitie zich ontwikkelt en de oprichting van het 'Chips for EU - NL office' is daar een invulling van. Het office maakt deel uit van het Europese netwerk van competentiecentra op het gebied van halfgeleiders en moet fungeren als toegangspunt tot andere knooppunten van het netwerk, waarmee de Nederlandse chipindustrie beter wordt aangesloten op vraag en aanbod van de Europese markt. De focus is op een sleutelpositie voor Nederland op fotonische chips en chipontwerp. Door in te zetten op de ontwikkeling en productie van fotonische chips, kunnen we niet alleen de kwetsbaarheid verminderen die we hebben ervaren bij chiptekorten, maar ook bijdragen aan de verdere verduurzaming van de technologische sector.

Battery Competence Center NL: Positie verwerven op kernonderdelen van de globale batterijwaardeketen
Batterijtechnologie speelt als opslagsysteem voor (groene) energie wereldwijd een cruciale rol in de energietransitie, zowel voor netstabilisatie als voor elektrificatie van de mobiliteitssectoren en industrie. Het doel van het Battery Competence Center NL is om positie te verwerven op kernonderdelen van de globale batterijwaardeketen, zoals materiaalraffinage en batterijrecycling voor het terugwinnen van kritieke materialen, alternatieve duurzame batterijmaterialen, en circulaire batterijpakketten heavy duty mobiliteit en netstabiliteit. Nederland geeft hiermee haar eigen exportpositie een flinke stimulans en wordt daarnaast minder afhankelijk van internationale toeleveranciers van kritieke materialen en batterijcomponenten. Dit is essentieel voor het behalen van de klimaatdoelstellingen en realiseren van duurzaam verdienvermogen in Nederland.

- **Investeren in het innovatiefundament met test- en pilotproductiefaciliteiten, incubators en accelerators, als belangrijke randvoorwaarden voor het realiseren van nieuwe posities in de mondiale waardeketens.**

Belangrijk om te vermelden is dat de versteviging van het innovatiefundament om (ruimtelijke) samenwerking in de regio en met de provincie vraagt. Daarin hebben we reeds vele jaren ervaring om op verder te bouwen. Tegelijkertijd zien we dat de opgave van het beschermen en opschalen van deze innovatie infrastructuur te groot is voor een regio alleen. We zoeken nadrukkelijk de samenwerking met de Rijksoverheid om hierin te participeren en de investeringen gezamenlijk te structureren. Het nationaal Rijksbeleid van 'protect and promote' wordt de facto regionaal geaccommodeerd. Met mondiale posities en nationale en Europese ambities voor de mainport Brainport is het niet in balans om enkel naar de regio te kijken om de benodigde testfaciliteiten, campussen en incubators te bouwen. Een nationale prioriteit behoeft nationale ondersteuning. We willen met het Rijk in gesprek over een evenwichtige verantwoordelijkheidsverdeling, in middelen en structuren.

Innovatieprogramma met defensie: defensie-investeringen als katalysator voor innovatie

De ontwikkelingen van de laatste tijd laten zien dat het thema strategische autonomie actueler is dan ooit. De Russische invasie van Oekraïne en de daarmee gepaard gaande dreiging voor het continent Europa dragen bij aan een verhoogd draagvlak voor toenemende defensie-investeringen.
Een basis aan kennis, technologie en industriële capaciteiten is van belang voor het behoud van de operationele relevantie en inzetzekerheid van onze krijgsmacht. Dit past in een bredere ontwikkeling waarin de NAVO de komende jaren bondgenoten wil stimuleren om meer te investeren in technologieontwikkeling. De ontwikkeling van technologieën zoals kunstmatige intelligentie, big data, fotonica, kwantum-technologie, robotica en autonome systemen en lithografie voor halfgeleiders worden gezien als belangrijke opkomende technologieën voor de vrede en veiligheid van de toekomst. In navolging van het Amerikaanse DARPA, kunnen defensie-investeringen in technologieontwikkeling dienen als een katalysator voor innovatie, waarbij risicovol, fundamenteel onderzoek wordt aangemoedigd en multidisciplinaire samenwerking wordt gestimuleerd. Innovatiebudget uit de defensiesector kan zo niet alleen dienen voor het behoud van operationele relevantie en inzetzekerheid van onze krijgsmacht, maar kan daarnaast breder leiden tot het verleggen van grenzen van technologische vooruitgang en het creëren van nieuwe markten. In Brainport bouwen we de DIANA-hub, de Nederlandse landingsplek voor het NAVO-acceleratorprogramma. Dit is een gezamenlijk innovatieprogramma met het ministerie van Defensie, met als onderdeel de ontwikkeling van de Safety and Security Campus op de legerplaats in Oirschot, waar partijen uit het veiligheids-heidsdomein (politie, brandweer, defensie) samenwerken aan talent en nieuwe toepassingen van technologie.

The Gate: dé startup Hub voor (deep)tech startups in Brainport Eindhoven

In Brainport Eindhoven hebben we een hightech ecosysteem van wereldklasse. (Deep)tech startups zijn belangrijk voor hightech ecosystemen. Zowel als zelfstandige groeikern als aanjager en challenger van de bestaande industrie. Startups en scale-ups zijn de katalysator voor verandering en aanjager van transities. Deze ondernemingen moet worden gevonden én op de best mogelijke manier worden geholpen, zodat ze zich sterker, slimmer en sneller ontwikkelen. Om dat op een slimme en effectieve manier te organiseren en faciliteren is Brainport Development in samenwerking met TU/e, BOM, Fontys, Summa en de gemeente Eindhoven in januari 2021 gestart met The Gate. The Gate stelt zich tot doel het potentieel van het Brainport ecosysteem beter te benutten: we halen eruit wat erin zit. Het is niet per se het doel om meer startups te ontwikkelen de komende periode, maar vooral betere en succesvollere startups, zodat er opvolgend meer en betere scale-ups ontstaan.

Onderliggende documenten

Kijk op www.brainporteindhoven.com/meerjarenplan voor:

- Chip for EU - NL
- Battery Competence Center
- Innovatieprogramma met defensie
- The Gate
- Etc.

Talent

Onderwijs en arbeidsmarkt in balans.

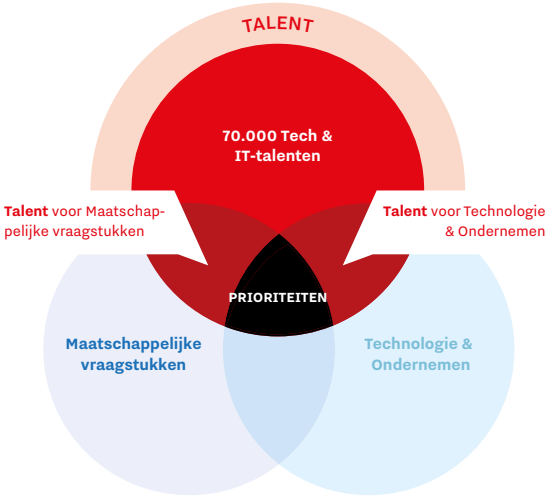

- Vergroten participatiegraad via publiek-private aanpak (8.000 zij-instromers in Tech en ICT)
- Verhogen studenten en aantal afgestudeerden in techniekopleidingen (12.000 extra afgestudeerden)
- Behouden talent voor de techniek (9.000 mensen meer die behouden blijven voor Tech en IT)
- Vergroten van de arbeidsproductiviteitgroei (voor 5.000 vacatures aan efficiencywinst)
- Gericht aantrekken van internationals en verhogen stayrate (16.000 internationale werkers), met aandacht voor belangrijke randvoorwaarden, zoals (tijdelijke) huisvesting en les in de Nederlandse taal om draagvlak voor het groeiend aantal internationals in de samenleving te vergroten.
- Leven Lang Ontwikkelen (als doorsnijdend thema voor ieder spoor, van zij-instroom tot behoud)

Trends & ontwikkelingen

Voldoende talent blijft dé voorwaarde waar de motoren van de kenniseconomie van Nederland en Brainport op draaien. Het vinden van technisch geschoold personeel is al langer een uitdaging en het herstel van de Nederlandse economie zorgt voor een uiterst krappe arbeidsmarkt. Bovendien laten demografische ontwikkelingen zien dat er steeds minder potentieel is door ontgroening en vergrijzing. Onderwijs-instellingen het mbo-, hbo- en wo-niveau hebben te maken met een krimp van instroom van Nederlandse studenten, terwijl de verwachte uitbreidingsvraag (groei) en vervangings-vraag (vergrijzing) in de techniek en IT in Brainport neerkomt op zeventigduizend werknemers. We zoeken lassers, ICT-specialisten, monteurs en engineers; banen die variëren van mbo-4 tot hoogleraarschappen. Het aantal inwoners in de regio groeit door de instroom van (arbeids)migranten die, soms vergezeld door hun gezin, in de regio gaan wonen en werken of studeren. Deze mensen hebben we ontzettend hard nodig om aan de vraag te voldoen. Daarnaast zijn er ondanks de grote krapte op de arbeidsmarkt, nog teveel mensen die er niet tussen komen en onnodig langs de kant staan.

Inzet komende jaren

Wanneer we autonome ontwikkelingen als vergrijzing en ontgroening koppelen aan de verwachte vraag van 70.000 technische banen, zien we dat we oplopend in de komende tien jaar 50.000 technische mensen tekort zullen komen – 20.000 van de 70.000 vacatures worden naar verwachting ingevuld met de opleidingen en omscholingen zoals we die vandaag de dag kennen. In de strategische agenda Schaal-sprong Talent hebben we de opgave in enkele sporen ontleed. Die sporen beogen een integraal en inclusief beeld te schetsen. Want beide is waar: iedereen verdient een kans én we zullen iedereen nodig hebben. De sporen zijn:

Op al deze sporen zijn vele partijen actief, van bijvoorbeeld de arbeidsmarktregio's op zij-instroom, tot alle onderwijs-instellingen voor techniekonderwijs, bedrijven voor behoud en arbeidsproductiviteit en het Expat Center voor inter-nationale kenniswerkers. Gelukkig zien we hiervan eerste succesvolle resultaten. Zo bleken we samen met diverse partijen in de regio 189 mensen om te kunnen scholen richting krapte beroepen, vonden we 140 eerste hybride tech docenten en werken we met programma's op robotisering en automatisering aan arbeidsproductiviteit. Vanuit Brainport Development hoeven we niet het werk te doen dat andere in hun eigen organisaties doen. Wel tonen deze succesvolle voorbeelden dat de verbinding over de grenzen heen de versneller kan zijn om vanuit één concept alle instrumenten toegankelijk te maken voor alle partijen. We hoeven geen scholen te besturen, maar kunnen schoolbesturen wel helpen om aansluiting bij bedrijven en hoger onderwijsin-stellingen te vinden voor meer stageplaatsen, doorlopende leerlijnen en gezamenlijke proposities die middelen opleveren voor bijvoorbeeld Leven Lang Ontwikkelen. Die rol vatten we samen in twee prioriteiten voor Brainport Development.

Partnerschappen
Op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt werken we samen met verschillende partners, zoals de universiteiten, hogescholen en mbo's, die aan de lat staan voor het opleiden van studenten. We noemen expliciet de twee arbeidsmarktregio's Zuidoost-Brabant en Helmond - De Peel, waar we steeds meer logica vinden in ieders rol en verantwoordelijkheid. Voor de opgave rond de internationalisering van het onderwijs werken we verder aan gezamenlijkheid in de groep van 260 po-scholen en ruim 60 vo-scholen, waarbij we ook recht willen doen aan de positie van de kinderopvang, de opleiders van nieuwe docenten, de onderwijsregio Brabant-Oost en de gemeenten die bijvoorbeeld een taak hebben in onderwijshuisvesting. De provincie levert met zijn arbeidsmarktbeleid een belangrijke bijdrage aan de talentagenda. De rol van Brainport Development in dit domein is het organiserend vermogen om publiek-private samenwerking te bevorderen en bedrijfsleven te koppelen aan onderwijs- en arbeidsmarktveld.

Prioriteiten

- We ontwikkelen nieuwe gezamenlijke proposities op het raakvlak 'onderwijs-arbeidsmarkt', bijvoorbeeld voor Leven Lang Ontwikkelen, en schalen succesvolle eerste pilots op.

Afgelopen jaren hebben we, projectmatig, veel nieuwe concepten geïntroduceerd die succesvol bleken. We hebben, om het maar eens technologisch uit te drukken, prototypes gebouwd, zoals het project Hybride docenten, waar medewerkers uit het bedrijfsleven enkele dagen in de week voor de klas staan, Hybride leeromgevingen, waar onderwijs en bedrijven op één plek samenkomen en een actie om gericht 100 cybersecuritymensen modulair bij te scholen met vouchers die curricula van onderwijsinstellingen ontsloten. Dit laatste kunnen we ook doen voor 500 monteurs voor de energietransitie, 500 lassers, etcetera. We hoeven niet steeds alles opnieuw uit te vinden, maar langjarig opschalen en uitbouwen. Programmatisch werken in plaats van kortlopend, projectmatig. Dat geldt voor de genoemde voorbeelden, maar ook voor nieuwe gezamenlijke proposities op Leven Lang Ontwikkelen; de opleiders kunnen het best zelf de curricula verzorgen, maar door het aanbod te bundelen in communicatie en organisatie, kunnen we dit eensluidend toegankelijk maken voor alle inwoners van onze regio. Gezamenlijk krijgen we daarin voor elkaar wat afzonderlijk niet lukt, namelijk vouchers om omscholing aantrekkelijker te maken, of diploma-erkenning voor losse modules, opdat Leven Lang Ontwikkelen niet alleen 'beleid' is, maar voor mensen ook toegevoegde waarde heeft op de arbeidsmarkt.

- We verbinden de hele keten van onderwijs en arbeidsmarkt structureel om vanuit gezamenlijke doelstellingen afzonderlijke organisaties aan meer mensen, middelen en regelruimte te helpen voor hun opgave.

We zien dat we in het technologische domein en het publieke domein heel veel voor elkaar krijgen door consortia van klein en groot, privaat en publiek te smeden. Eén plus één blijkt drie; het levert open innovatie op, maar ook middelen voor kennisinstellingen, bedrijven en overheden om te investeren in hun eigen opgave. De groeifondsconsortia en de MIRT zijn hiervan voorbeelden. Ook voor de doelstellingen van scholen, instellingen en arbeidsmarktorganisaties bestaan deze kansen. Het programma Internationalisering Onderwijs is daarvan een goed voorbeeld. Wanneer we gezamenlijk proposities ontwikkelen, kunnen we vanuit het collectief meer middelen en regelruimte vinden voor de enorme opgaven waarvoor afzonderlijke scholen zich gesteld zien, bijvoorbeeld in deskundigheidsbevordering van docenten. In dit programma bereiken we op dit moment, weliswaar nog tijdelijk, 200 po- en vo-scholen in onze regio.

Ook hier moeten we opschalen, professionaliseren en structureren. Niet fuseren, geen verantwoordelijkheden overnemen, maar doelstellingen bundelen en organisaties in één doel verenigen. Daarmee kunnen we met publieke en private partners bereiken dat we meer mensen, regelruimte en middelen vinden voor de gezamenlijke én afzonderlijke opgaven. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het organiseren van de gehele keten in het onderwijsveld, van kinderopvang tot Wetenschappelijk Onderwijs. De Brainport-waaier van onderwijs is breder dan enkel mbo, hbo en wo alleen.
We moeten een organisatievorm vinden waarin alle kinderopvanginstellingen, po- vo- mbo-, hbo- en wo- integraal samenwerken aan techniekpromotie, doorstroom, modulair onderwijs en gedeelde leraarschappen. Met deze vormen van bundeling kunnen we de doelstellingen uit de Strategische agenda schaalsprong Talent van nieuwe impulsen en middelen voorzien, bijvoorbeeld met een privaat Talent-fonds, maar zeker ook in bestaande Groeifondsen als Katapult en LLO-katalysator. Eenheid is cruciaal om gezamenlijke proposities op te werken. Brainport Development kan en moet de hoeder, aanjager en uitwerker van deze gezamenlijke proposities zijn, opdat we alle instellingen kunnen helpen middelen en ruimte voor de eigen opgave te vinden.

Onderliggende documenten
Kijk op www.brainporteindhoven.com/meerjarenplan voor:

- Regionale Agenda Schaalsprong Talent
- Visiedocument Internationalisering Onderwijs
- Hybride tech docenten
- Visie internationaal talent
- Reskilling in Brainport
- Etc.

Maatschappelijke vraagstukken

Duurzame schaalsprong: Met elkaar krijgen we het voor elkaar.

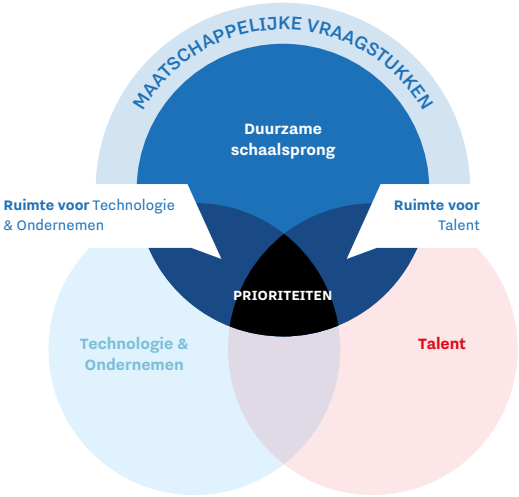

Trends & ontwikkelingen

De Brainportregio is de afgelopen jaren economisch enorm gegroeid. Het aantal banen en inwoners van de regio blijft ook in de komende jaren fors stijgen. De groei van bedrijvigheid, banen en welvaart betekent een groeiende behoefte aan mensen, ruimte voor wonen, nieuwe bedrijfslocaties, een slimmere bereikbaarheid en ook een passende sociaal-maatschappelijke infrastructuur. In de komende jaren staan we voor de opgave om de verwachte sterke groei van bedrijven en inwoners op een goede manier te laten plaatsvinden. Als we te hard groeien lopen we tegen onze grenzen aan, en als we niet groeien heeft dat consequenties voor werkgelegenheid en welvaart. We willen dat alle mensen het fijn vinden om in de regio te zijn, dat iedereen mee kan doen en zich kan ontplooien en dat mensen kunnen bijdragen aan de (economische) successen die we in Brainport Eindhoven boeken. Het is niet alleen van belang dat ze zien dat ook zij mee kunnen profiteren in welzijn en welvaart, maar dat dit ook letterlijk wordt gevoeld en ervaren. Het succes hiervan is in sterke mate afhankelijk van het draagvlak bij de inwoners van onze regio, de draagkracht van onze voorzieningen en de kwaliteit van de leefomgeving.

Inzet komende jaren

We zien een stevige ruimtelijke puzzel in de vraag naar nieuwe woningen, bedrijventerreinen en voorzieningen. Bovendien staat de bereikbaarheid van bedrijven(terreinen) en de meest verstedelijkte gebieden onder druk. Het huidige mobiliteitssysteem is niet langer houdbaar enhet elektriciteitsnetwerk zit feitelijk op slot. De ruimtelijke puzzel vraagt om scherpere, selectieve kaders van overheden voor besluitvorming over het type bedrijvigheid dat gefaciliteerd wordt bij vestiging of groei en het type bedrijvigheid dat niet gefaciliteerd wordt of zelfs gestimuleerd wordt om zich buiten de regiogrenzen te vestigen.

Naast de ruimtelijke puzzel werken we met onze partners in de sociale agenda “Brainport voor Elkaar” aan kansengelijkheid en staan we, net als ieder ander, voor de uitdaging om onze welvaart en kwaliteit van leven te waarborgen in het licht van de steeds dringender wordende wereldwijde kwesties op het gebied van klimaatverandering en milieuduurzaamheid. Al deze maatschappelijke vraagstukken vormen een enorme overheidsopgave. Technologische innovaties uit Brainport bieden oplossingen voor deze maatschappelijke vraagstukken. Maar alleen technologie is niet genoeg. Daarom koppelen we onze technologische kennis aan sociale innovatie. En via partnerschappen met provincie, Rijksoverheid en andere regio’s en landen leren we dat we ook op ruimtelijk vlak breder moeten denken dan de eigen regiogrenzen, bijvoorbeeld wanneer we het hebben over de woonopgave en bedrijventerreinen. We willen de Brainport samenwerking benutten om oplossingen te vinden die niet alleen onze eigen regio ten goede komen, maar ook bijdragen aan het wereldwijde streven naar milieuduurzaamheid en we nemen verantwoordelijkheid voor de impact van onze activiteiten binnen en buiten onze regio. Vanuit onze duurzaamheidsagenda dragen we bij aan het streven van Eindhoven en Helmond om klimaatneutraal te worden in het kader van de EU missie Climate Neutral and Smart Cities.

Belangrijk voor Brainport is de regionale bedrijvigheid, de duizenden mkb-bedrijven die de stabiele ruggengraat van onze economie vormen. Brainport staat bekend om het netwerk van bedrijven in de hightech maakindustrie waarin grote internationale bedrijven sterk verbonden zijn met kleinere, vaak toeleverende, lokale bedrijven in de regio. Het netwerk kenmerkt zich door een wederzijdse afhankelijkheid. Grote bedrijven brengen expertise, middelen en stabiliteit, terwijl kleine bedrijven wendbaarheid, innovatie en lokale betrokkenheid bieden.

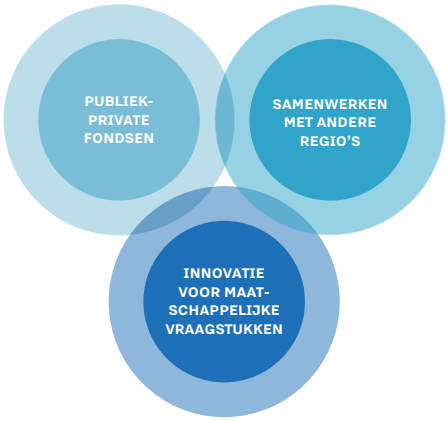

Het een kan niet zonder het ander. Om kleinere, vaak toeleverende, lokale bedrijven te ondersteunen bij vraagstukken rond groei, personeel, verduurzaming en digitalisering, slaan Brainport Development, Innovatiehuis de Peel, Kempisch Ondernemers Platform en WTC Eindhoven de handen ineen om mkb-ondernemers vanuit verenigde krachten te helpen.

Partnerschappen

De provincie is met haar ruimtelijk beleid een essentiële speler voor de toekomst van wonen, werken en bereikbaarheid. Vergelijkbaar geldt dit voor het landelijk beleid in samenwerking met de Rijksdepartementen. Maar bovenal is een goede samenwerking met de MRE van cruciaal belang. Rolzuiverheid is daarbij de leidraad. De MRE is, als samenwerkingsverband tussen de gemeenten, eigenaar van de gezamenlijke ruimtelijke en maatschappelijke uitdagingen in het publieke domein. We zien dat de investeringen van de MRE in uitvoeringscapaciteit deze organisatie ook goed in staat stelt de wethouders hierin te ondersteunen. Voorbeelden daarvan zijn de MRE-teams op Mobiliteit, Wonen en Energie. De coördinerende, sturende en uitvoerende rol van de totale opgave berust in het publieke domein, en daarmee in de teams en overleggen van wethouders van de MRE. Brainport Development sluit aan bij deze teams om vanuit de Triple Helix als hulpmotor meerwaarde te kunnen bieden. Met de programma's rondom Bereikbaarheid (uitvoering MIRT-afspraken) en Energie (netcongestie) hebben we in 2023 al eerste afspraken gemaakt over de zuivere rolverdeling. Dat betekent dat de medewerkers van Brainport Development vanuit de eigen rol aansluiten bij de governance en programmateams die de MRE op deze terreinen neerzet. Komende meerjarenperiode zal deze zuivere rolverdeling steeds verder ingesleten raken.
Dat kunnen in praktijk verschillende rollen zijn, zoals een aanjagende functie ("de boel mee van de kant trekken"), belangenbehartiging vanuit de Triple Helix, het suggereren van innovaties uit kennisinstellingen en bedrijven die de maatschappelijke opgave kunnen versnellen en het verbinden met andere partijen en organisaties die nodig zijn voor de uitvoering, met menskracht, ideeën en/of (private) middelen via de fondsen in oprichting.

Prioriteiten

- Partnerschappen met de regio's om ons heen voor werken en wonen

De doorwerking van Brainport is inmiddels groter dan 21 gemeenten alleen kunnen accommoderen. Dat is geen nadeel, maar juist een voordeel; er ontstaan kansen voor regio's om ons heen. De hulp van de provincie is daarbij essentieel. De Brainportregio zet erop in om onze kenmerkende kracht van open innovatie te blijven accommoderen. Denk daarbij aan de campussen waar onderzoekers en bedrijven samen werken aan complexe systemen in relatief kleine aantallen. Opschaling van productie hoeft en kan niet in onze regio alleen. Laten we daarvoor, net als onze founding fathers van Philips ooit deden, samenwerkingen aangaan met regio's waar ook ontwikkelbehoefte is en talenten aanwezig zijn. Dat mes snijdt aan twee kanten. Onze bijdrage aan de regio's om ons heen en andere regio's in Nederland kan er alleen maar groter van worden, terwijl we de druk op onze regio verlichten. We zien in de eerste plaats kansen in Brabant, met de regio's om ons heen. Door met de provincie en deze regio's samen te werken aan een langetermijnvisie voor de Brabantse economie, kunnen we ratio brengen in de vraag welke activiteit het best waar plaats kan vinden. Met de collega's in Limburg en Zeeland, verenigd in ENZuid, vergroten we deze ring, waarbij we nadrukkelijk ook kijken naar kansen die intensievere samenwerking met onze Zuiderburen in Vlaanderen over en weer kan bieden.
Op Nederlandse schaal participeren we actief in het beleid van Ruimtelijk programmeren, dat kansen biedt om opschaling vanuit het 'brandpunt' Brainport te realiseren in overige landsdelen, zoals in Zuid-Holland, Almere en Groningen.

- Partnerschap met de creatieve industrie om technologische innovatie en ontwerpkracht gebundeld aan te wenden voor maatschappelijke vraagstukken en te laten landen in de regio

Beroemd is ons verhaal van twee hersenhelften. In de Brainportregio vinden we technologische én creatieve innovatiekracht. We willen die twee hersenhelften komende jaren structureler aan elkaar verbinden om nieuwe systemische oplossingen te vinden voor maatschappelijke vraagstukken die de 21 gemeenten in het samenwerkingsakkoord van de Metropoolregio Eindhoven als centrale opgaven hebben geformuleerd. Brainport Development en de Dutch Design Foundation zoeken nog betere samenwerking om onze regio dé landingsplaats te laten worden van innovatieve doorbraken die mens en milieu vooruit helpen.

Een voorbeeld zijn de local energy hubs. Er is steeds minder ruimte beschikbaar op het elektriciteitsnet om grootschalige duurzame energie-installaties te plaatsen en aan te sluiten. Er wordt veel duurzame energie opgewekt, die niet meteen nodig is op de plek van opwek, maar niet naar de juiste plek getransporteerd kan worden. Tegelijkertijd groeit de noodzaak voor het elektrificeren van productieprocessen en transport. Dit zorgt ervoor dat vraag en aanbod van energie niet met elkaar in balans zijn. De oplossing? Een schaalbaar systeem voor industrieterreinen bestaande uit een decentrale energie-infrastructuur, met geoptimaliseerde, grootschalige zonne-energie opweksystemen, inclusief opslag in de vorm van batterijen, laadstations voor E-trucks en het juiste managementsysteem. Van industrieterrein naar energieterrein.

Andere voorbeelden vinden we in de domeinen van voedsel en zorg. We hebben reeds consortia voor technologische innovatie in deze domeinen, kennen de ontwikkeling en startups, maar zien dat doorbraken ook om sociaal-maatschappelijke innovatie vragen. Daarin zien we kansen voor de samenwerking met de Dutch Design Foundation.

Partnerschappen om geld van bedrijven aan te wenden voor publieke opgaven

In de Brainportregio nemen veel bedrijven traditiegetrouw een grote verantwoordelijkheid voor maatschappelijke doelstellingen. Denk bijvoorbeeld aan financiële hulp voor cultuur- en sportevenementen, budgetcoaches voor mensen in financiële nood en duizenden bedrijfsvrijwilligers die zich inzetten voor maatschappelijke organisaties. In deze traditie gaan we een volgende stap zetten met de oprichting van vier private fondsen om de bijdragen aan maatschappelijke doelstellingen verder te structureren, verhogen en versnellen. Het gaat om het Brainport Bereikbaarheidsfonds, het Brainport Betaalbaar Wonen Fonds, het Brainport Talentenfonds en Brainport voor Elkaar (het initiatief voor kansengelijkheid in de regio). De fondsen zijn bedoeld als hulpmotor voor de maatschappelijke opgaven. Ze versnellen de ambities die de overheden maatschappelijk hebben vastgesteld. Het private fonds draagt bij aan de projecten om deze financieel mogelijk te maken en zo snel mogelijk te realiseren. Zo ontstaat één publiek-private samenwerking voor één gemeenschappelijk doel waarin publieke en private middelen samenkomen.

Op dit moment werken we ook aan de precieze vormgeving van het Brainport Bereikbaarheidsfonds. Het Bereikbaarheidsfonds brengt zo'n 160 miljoen euro aan private middelen bij elkaar als bijdrage aan het zogeheten MIRT-pakket van 1,6 miljard euro waarmee de regio komende jaren grote investeringen in het OV, infrastructuur, mobiliteitshubs, snelfietspaden en het vernieuwde station in Eindhoven kan doen. Het doel van het Brainport Betaalbaar Wonen Fonds is, juist nu de bouw van betaalbare woningen stagneert, met de inzet van het bedrijfsleven versneld woningen te bouwen in de sociale sector, middenhuur en middenkoop.

Voor Brainport voor Elkaar hebben we de ambitie om dit sociaal-maatschappelijke programma de komende jaren stap voor stap net zo succesvol te maken als onze economische samenwerking. Ook dit zal om lange adem vragen, maar de start is veelbelovend. Komende meerjarenperiode willen we met de startende partners Impact 040, Samen voor Eindhoven, gemeenten, bedrijven en welzijnsorganisaties een aparte structuur neerzetten waarin al deze partijen bestuurlijk vertegenwoordigd zijn.

Onderliggende documenten
Kijk op www.brainporteindhoven.com/meerjarenplan voor:

- Samenwerkingsakkoord 2023-2026 MRE
- Plan van aanpak Urban Development Initiative
- Sociale Agenda Brainport voor Elkaar
- Etc.

TU/e
CASA